

[Charlotte Antonsen]

For det første – som det er nævnt af nogle tidligere ordførere – er det vigtigt, at respekten for det enkelte menneske bliver styrket ved, at man vil fremme overholdelsen af menneskerettighederne. For et liberalt parti er det en fundamental betingelse for et godt liv, at man lever med respekt for menneskerettighederne.

Et andet punkt, der er vigtigt, er den større decentralisering af samarbejdet. Vi håber, at det bliver lettere for lokale entreprenører i ulandene at komme ind, f.eks. i forbindelse med joint ventures, og deltage i udførelsen af de projekter, som vi giver EF-bistand til. Det er klart, at det er en måde, hvorpå man også kan styrke arbejdet og udviklingen af arbejdspladser i de forskellige ulande.

I den forbindelse spiller det også en rolle, at danske virksomheder måske får større mulighed for også at deltage i projekterne, for vi har danske kontorer i en lang række af de pågældende lande.

Der er et nyt element i dette forslag, som vedrører strukturtilpasningsstøtte, og som hr. Ivar Nørgaard var inde på, er det et fornuftigt nyt element. Det er klart, at forudsætningen for, at underudviklede lande kan få gang i produktionen, er, at de har en fornuftig struktur, at man har styr på, hvem der ejer hvad, så der er nogle reelle betingelser for, at man kan sætte en produktion i gang i de forskellige lande.

Jeg vil gerne slutte af med at sætte denne diskussion lidt i perspektiv. Herhjemme diskuterer man jo ofte antallet af flygtninge, og der er nogle, som er kede af, at vi har for mange flygtninge. Jeg mener, at der netop med dette forslag er en mulighed for, at vi kan hjælpe de dårligst stillede mennesker i verden hjemme hos dem selv. Det tror jeg i øvrigt også er en fordel for de pågældende mennesker; det er egentlig det, de helst ønsker.

På den baggrund skal jeg endnu en gang stærkt anbefale, at vi ratificerer denne aftale.

Gade (SF):

Der er ingen tvivl om, at Lomé IV på en række punkter er en bedre aftale for AVS-landene, end Lomé III var det. Der er eksempelvis blevet sat 60 pct. flere midler af til STABEX-ordningen. Tærsklen for, hvornår STABEX træder i kraft, er blevet sænket, og de midler, der ydes via STABEX, skal ikke længere betales tilbage, men gives som gavebistand.

Menneskerettigheder og miljøhensyn har fået en styrket placering i teksten, og man kan i teksten også læse om et egentligt forbud mod udførsel af giftigt og radioaktivt affald.

Spørgsmålet om overholdelse af menneskerettighederne har fået en væsentlig placering i præamblen, og endelig er bevillingerne til udvikling blevet løftet ganske kraftigt nominelt, en reel stigning på 25 pct.

Når det er sagt, må vi konstatere, at det altså er en bedre aftale på en lang række punkter set fra AVS-staternes side. Men den har så absolut også sine svagheder, især når man måler med virkeligheden, nemlig problemernes omfang i de fattigste af AVS-landene.

Vi havde gerne set, at bidraget til udviklingsbevillingerne var blevet større, at de i det mindste havde svaret til den stigning, som AVS-staterne selv havde stillet krav om, for det er nemlig oplagt, at en sådan 25 pct.-stigning nødvendigvis skal ses i lyset af den meget høje befolkningstilvækst i AVS-landene. Der er i dag mange flere mennesker, der skal dele bevillingerne, end tilfældet var ved indgåelsen af Lomé III, og der er ingen udsigt til, at denne tendens vil blive bremset lige med det samme. I en kronik for nylig i Politiken beskrev Knud Erik Svendsen, hvorledes en lang række af Afrikas stater i dag faktisk oplever en nedgang i levestandarden, idet bruttonationalproduktet pr. indbygger faktisk er kraftigt faldende på trods af øget bistand.

Så når alt kommer til alt, er vi ikke så imponerede over stigningen i Lomé IV's udviklingsbevilling. Golfkrigen demonstrerede, hvilke enorme økonomiske ressourcer de industrialiserede lande, herunder EF-landene, er parat til at yde og kan sætte på højkant med øjeblikkelig virkning, fordi den politiske vilje til at reagere hurtigt og omfattende er til stede. Hvis EF besluttede sig til at udvise en tilsvarende vilje og beslutsomhed, havde vi set en helt anden aftale end den, vi står med. Måske er selve udviklingsbevillingerne i Lomé IV ikke engang det vigtigste, men derimod diskussionen om handel. Her mener vi, at der er betydelige ting, der ikke er løst tilfredsstillende. EF's markeder er ikke åbnet tilstrækkeligt. Jeg håber, at vi kan bruge GATT-forhandlingerne til at få EF til at være mere åbent over for at åbne sit marked.

I det hele taget håber jeg, at vi får mulighed for en genforhandling af alle de uløste proble-